

Breng de aarde onder je gezag

Geschapen voor werk

Jaarthema: Leven uit de bron

Bijbelgedeelte: Genesis 1:26-3:19 en Openbaringen 21:1-22:5

Groiegroepen CGK Groningen

Seizoen 2008/2009, nr. 16

Inleiding

In het kader van het jaarthema “leven uit de bron” besteden we deze maand aandacht aan het *maatschappelijk* leven. We willen nadenken over de verantwoordelijkheid die de gemeente in de samenleving heeft. In het vorige gesprekspapier werd aandacht besteed aan onze *sociale* verantwoordelijkheid. In dit gesprekspapier komt onze *culturele* verantwoordelijkheid aan bod.

Doel van dit gesprekspapier is om een bijdrage te leveren aan het realiseren van een aspect van strategisch doel 1 uit de visie van onze gemeente: Gods eer en woord zijn bepalend in het dagelijks leven van de leden van de gemeente. In dit gesprekspapier bekijken we daarom wat de eerste en de laatste hoofdstukken van de bijbel ons te zeggen hebben over het thema ‘werk. Hier zien we dat de mens niet alleen op zondag in de kerk, maar elke dag op het werk de gelegenheid heeft om God te eren.

Ontmoeting met elkaar

☛ Wat zie jij als je ‘dagelijks werk’?

☛ In hoeverre zie jij je dagelijks werk als een zinvolle, God-eer-brengende bezigheid?

Gebed

Achtergrond

In dit gesprekspapier gaat het over onze *culturele* verantwoordelijkheid, in het bijzonder zoals we hieraan vormgeven in ons *werk*. Werk is de dagelijkse besteding van tijd en energie aan iets – of het nu gaat om noodzakelijke dagelijks activiteiten ter voorziening in onderhoud (*betaald werk*) of ter voorbereiding daarop (*schoolwerk*) of om het onderhouden van het huishouden waarin wij een plaats hebben gekregen (*huishoudelijk werk*).

Werk is een belangrijk onderwerp in de traditie van de kerk van de Reformatie. Reformators als Johannes Calvijn en Martin Bucer hechtten veel waarde aan werk. *Calvijn* zag werk als een deugd en een manier om relaties op te bouwen in de gemeenschap. Zijn ideaal was een harmonieuze gemeenschap waarin de leden *met* en *voor* elkaar werken, met uiteindelijk als doel de bevordering van de eer van God. *Bucer* pleit er in zijn advies aan de Engelse koning voor dat alle kinderen naar school gaan om een vak te leren, dat handel eerlijk en tot voordeel van heel de gemeenschap geschiedt en dat ook ongeschoolde mensen passend werk wordt gegeven.

In het gedeelte uit Genesis lezen we dat de mens is geschapen ‘naar ons beeld’ (*besalmenu*) en ‘als onze gelijkenis’ (*kidmuthenu*). *Tselem* betekent sculptuur, schaduw. *Demuth* verwijst naar gelijkheid, kopie. *Tselem* drukt een gelijkenis uit, terwijl *demuth* aangeeft dat deze gelijkenis min of meer volledig is. Het gaat om een beeld dat in veel opzichten overeenstemt met hetgeen waarvan het een beeld is, zonder daaraan gelijk te zijn.

Bezinning vanuit de bijbel

📖 Vragen over Genesis 1 en 2

1. In Genesis loopt het bericht over de schepping uit op de schepping van de mens. Dit laatste werk van God heeft drie kenmerken die het onderscheiden van Gods andere werken. Welke zijn dit? Lees Genesis 1:26-28.
2. God scheidt de mens als ‘een beeld dat in veel opzichte overeenstemt met hemzelf’ (zie achtergrond). Hoe lijkt de *werkende* mens op God? Wat doet hij, dat God ook doet? Let daarbij op het verschil in *de manier waarop* God in Genesis 1 en in Genesis 2:7 scheppend handelt.
3. God legt in Eden een tuin aan. Het woord ‘eden’ is afgeleid van een woord dat ‘steppe’ of ‘vlakte’ betekent. De suggestie is dat de tuin niet heel de aarde omvat, maar slechts een gedeelte

daarvan. Met welk doel wordt de mens volgens het scheppingsbericht in Genesis geschapen? Zie Genesis 1:28a en 2:15.

Vragen over Genesis 3

4. In het Babylonische scheppingsverhaal werd de mens geschapen als dienaar van de goden, om hun te bevrijden van de noodzaak om voor hun brood te werken. Welke positie neemt de mens in Gods originele scheppingsorde in? Zie Genesis 1:28b. Lees ook Psalm 8:6.
5. Welk gevolg heeft de zondeval voor deze orde? Wat verandert er? Lees Genesis 3:17-19.

Vragen over Openbaringen

6. Het boek Openbaringen schetst de komende wereld als een stad (21:2, 22:2) met twaalf poorten (21:21), die nooit gesloten worden (21:25). In de oudheid was de stadspoort de plaats van *bedrijvigheid*. Wat is blijkbaar de plaats van werk in de komende wereld?
7. Hij die op de troon zat zei: 'Zie, alles maak ik nieuw!' (Openb. 21:5).
 - (a) Wat is de positie van de mens in deze nieuwe orde? Vergelijk Gen. 1:28 met Openb. 22:5 en vergelijk Gen. 3:17-19 met Openb. 22:3.
 - (b) Hoe is deze verandering mogelijk? Wat is de rol van het Lam hierin? Zie Openb. 5:5-6.

Toepassing

8. Bespreek één of meer van de volgende toepassingsvragen:
 - (a) De mens lijkt op God *door te werken*. Wat betekent deze bijbelse boodschap voor mensen die werkloos zijn of voor wie werk een probleem is, die zeggen 'ik heb er geen zin meer in, ik wil niet langer werken/naar werk zoeken'?
 - (b) God scheidt de mens *met de bedoeling* dat zij zouden heersen over de schepping. Wat betekent deze bijbelse boodschap voor (onze omgang met) mensen die vanwege werkloosheid of handicap niet kunnen werken, maar dit wel graag zouden willen en moeite hebben met een leven van stilzitten?
 - (c) Het was nooit Gods bedoeling dat de ene mens de andere mens zou *overheersen*. Wat betekent deze bijbelse boodschap voor werkers die een overheersende baas hebben?
 - (d) Het was nooit Gods bedoeling dat het werk van de mens *zwaar* was. Wat betekent deze bijbelse boodschap voor mensen voor mensen die een fysiek of mentaal zware baan hebben?
 - (e) De zonde bracht een *vloek* over het werk van de mens. Wat betekent deze bijbelse boodschap voor mensen die niet zo productief zijn als ze wel zouden willen, voor wie de werkdag altijd korter is dan dat de werkstapel hoog is?
9. Calvijn en Bucer zagen je werk als je *roeping*. Die bestond volgens hen uit drie bestandsdelen, die alle drie aanwezig moeten zijn. Ten eerste: *Je moet zoeken naar werk waar je een passie voor hebt*. Het is goed om naar binnen te kijken, naar datgene wat je energie geeft wanneer je er mee bezig bent. Ten tweede: *Je moet zoeken naar werk waar je bekwaam voor bent*. Breng jezelf in een positie waarin je meer van je gaven in kunt zetten. Ten derde: *Je moet zoeken naar werk waarmee je anderen helpt*. Het is goed om ook naar buiten te kijken, naar wat de samenleving nodig heeft. Bespreek met elkaar in hoeverre deze drie bestandsdelen in jullie 'werk' aanwezig zijn.
10. Recent hebben verschillende theologen gepleit voor meer aandacht van de kerken voor de relatie tussen geloof en werk. Kerken moeten niet alleen samenwerken met *sociale* netwerkorganisaties als stichting Present of Hulp in Actie, maar ook met *culturele* netwerkorganisaties, die christenen helpen om het evangelie toe te passen in hun werk. "Deze bezinning kan moeilijk en eenzaam zijn. Daarom hebben zij de steun van de kerk nodig." Wat vindt je hier van?